

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ETNOGRAFIA POLSKA
LXI

Zeszyt 1-2

Warszawa
2017

TOM POGRANICZE

REDAKTOR: JOANNA MROCZKOWSKA

Członkowie Rady Redakcyjnej: Anna Woźniak (zastępca redaktora),
Dagnosław Demski, Joachim Otto Habeck (Niemcy), Agnieszka Halemba (Niemcy/Polska),
Iwona Kabzińska, Roman Ignatiew (Rosja), Wojciech Lipiński, Janusz Mucha,
Wiaczesław Stepanow (Mołdawia)

Recenzenci artykułów: Kamila Baraniecka-Olszewska, Tadeusz Baraniuk, Stanisława Bartmińska,
Anna Brzezińska, Wojciech Burszta, Dagnosław Demski, Ewa Domańska, Agnieszka Halemba,
Honorata Jakubowska, Ewa Klekot, Iwona Kabzińska, Anna Kacperczyk, Marcin Kafar, Ewa Kocój,
Jacek Kowalewski, Amanda Krzyworzeka, Marcin Lubaś, Adrian Mianecki, Agnieszka Pasieka,
Elżbieta Przybył-Sadowska, Magdalena Radkowska-Walkowicz, Jacek Schmidt, Justyna Straczuk,
Ruta Śpiewak, Patrycja Trzeszczyńska, Sylwia Urbańska, Anna Witeska-Młynarczyk, Maciej Ząbek,
Ryszard Vorbrich

Adres Redakcji: 00-140 Warszawa, Al. Solidarności 105
E-mail: e_polska@iaepan.edu.pl
<http://www.iaepan.edu.pl/etnografia.html>

Koncepcja okładki: Iwona Kabzińska
Autor projektu grafiki na okładce: Rafał Śmiałecki

Korekta: Elwira Wszyńska, Redakcja i Autorzy

Etnografia Polska © Copyright 2017. All Rights Reserved
No part of this journal may be reproduced, in any forms or by any means,
without permission in writing from the publisher.

*Etnografia Polska is regularly indexed/abstracted in the International Bibliography
of the Social Sciences, International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature,
Anthropological Index Online, Central European Journal of Social Sciences and Humanities,
Bibliografia Etnografii Polskiej, European Reference Index for Humanities (ERIH) and SCOPUS.*

Printed in Poland

PL ISSN 0071-1861

Skład: Zakład Wydawniczy Letter Quality
01-216 Warszawa, ul. Bryłowska 35/38, tel. 22 115 38 10, 607 217 879

Druk: Partner Poligrafia sp. z o.o.; Białystok

SPIS TREŚCI

ETNOGRAFIE POGRANICZA

Agnieszka Halemba – Tworzenie pogranicza a życie przy granicy. Refleksje terminologiczne w świetle badań terenowych przy granicy polsko-niemieckiej	5
Creating borderland versus living at the border. Terminological considerations in the light of research carried out next to the Polish-German border	20
Magdalena Lubañska – Pogranicze jako przestrzeń strategicznej koegzystencji grup mieszanych religijnie. O a(nta)gonistycznej tolerancji i komşuluk w muzułmańsko-chrześcijańskich społecznościach bałkańskich	21
Borderland areas as a space for strategic coexistence in religiously mixed groups. On a(nta)gonistic tolerance and komşuluk in Balkan Muslim-Christian communities	41
Wojciech Lipiński – Ukraiński Budziak. Mniejszości i państwa narodowe na pograniczu	43
Ukrainian Budjak: minorities and nation-states at the borderland	64
Amanda Krzyworzeka – „Przyjaźnie przysługowe” jako skuteczny model koegzystencji na pograniczu wiejsko-miejskim	65
‘Favour friendships’ as an effective way of co-existing among city and countryside dwellers	82

NA POGRANICZACH DYSCYPLIN

Iwona Kabzińska – Nadwrażliwi – kulturowi „odmieńcy”	83
The Highly Sensitive – cultural „deviants”	102
Agata Ładykowska – Prawosławie, ekonomia i Weber: związki nieoczywiste	105
Orthodox Christianity, economy and Weber: a riddle of elective affinities	123
Łukasz Smyrski – Antropologia krajobrazu – na pograniczu dyscyplin	125
Anthropology of landscape – on the borderland of disciplines	145
Michał Rydlewski – „Spór o kosę” w <i>Konopielce</i> Edwarda Redlińskiego a zmienne treści percepcyjne schematów pojęciowych	147
‘Conflict about a scythe’ in Edward Redliński’s book <i>Konopielka</i> and the changing ways of seeing in conceptual schemas	166

POGRANICZE JAKO METAFORA

Dominika Czarnicka – Poprzez ciało w ruchu. Pomiędzy tożsamością instruktorki fitness a tożsamością badaczki	167
Through body in motion. Between the identity of the fitness instructor and the identity of the researcher	183
Katarzyna Majbroda – Nowe polityki wrażliwości antropologii społeczno-kulturowej w kontekście dziedzictwa ruchu <i>writing culture</i>	185
New policies of sensitivity of the socio-cultural anthropology in the context of a legacy of writing culture movement	206

Agnieszka Suszko – „Zwierzę zawsze pozna człowieka”. Relacje podlaskich gospodarzy ze zwierzętami	209
‘An animal will always recognise a human’. Relations between Podlachian farmers and animals	223
Dorota Angutek – Nieznane diabły krajeńskie: Koszel (Jancyp), Tokiel i Cypryl. Rekonstrukcja etymologiczna i kosmogoniczna podania ludowego z pogranicznego regionu Krajny	225
Unknown Craynian devils: Koshel (Yancip), Tokiel and Cypril. An etymological and cosmogonical reconstruction of a folk tale from Crayna’s borderlands	239

KRONIKA

Spokrewniony przez naukę – o badaczu rodziny mongolskiej Dla Profesora Sławoja Szynkiewicza w 80. rocznicę urodzin – <i>Oyungerel Tangad</i>	241
--	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE, RECENZJE

Agnieszka Kościańska, <i>Zobaczyć łosia. Historia polskiej edukacji seksualnej od pierwszej lekcji do internetu</i> , Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2017, ss. 424 – Anna Kurowicka	247
Violetta Krawczyk-Wasilewska, <i>E-folklor w dobie kultury digitalnej. Szkice i studia</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, ss. 164; <i>Folklore in the Digital Age. Collected Essays</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego i Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Łódź-Kraków 2016, ss. 149 – Zbigniew Jasiewicz	250
Elżbieta Jodłowska i Mirosław Mąka, <i>Pishtaco. Fenomen symbolizacji traumy kulturowej w społeczeństwach andyjskich</i> , Wydawnictwo Nomos, Kraków 2016, ss. – Tomasz Pindel	252
Informacja dla autorów	255